ޔައުމިއްޔާ

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ 19 ވަނަ ބައްދަލުވުން. (08.06.2010)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާ އަށް ވަޑައިގެންނެވި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. އިއްޔެގެ ބައްދަލުވުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އުފެއްދުންތެރިކަމުގައި ގެންގޮސް ދެ އައިޓަމް ވަނީ ނިންމާލެވިފައި. މިއަދު އަޅުގަނޑު މި އެޖެންޑާގައި ހިމަނާފައި މި އޮތީ އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ފޮނުއްވާފައިވާ މައްސަލަ އެއް، ގޮތެއް ނިންމަން. އެ ބޭފުޅުންނަށް ހުށަހެޅޭ ބައެއް ކޮރަޕްޝަންގެ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން އެ ބޭފުޅުން ސާފުކުރަންޖެހޭ މައުލޫމާތުތައް މި މައުލޫމާތެކޭ. އާދެ، މިގޮތަށް އެންޓިކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން ވިދާޅުވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ދުސްތޫރު އާއި ޤާނޫނުތަކާ ކަނޑައަޅުއްވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން މުސްތަޤިއްލު ކޮމިޝަންތަކުގެ މެންބަރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަގާމުތަކުގައި ތިއްބަވާ ބައެއް ބޭފުޅުން ރަމަޟާންމަހުގެ އެލަވަންސް ދިނުމާއި ބެހޭ ގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނިންމުމަކީ ކޮބައިކަން ގޮވާލައިގެން އަވަސް ޖަވާބުދެއްވުމަށް މި ކޮމިޝަނުން އަންގަވައިދެއްވުން އެދިލެއްވި. ދެން ޤާނޫނުއަސާސީ އަދިހަމަ ތަސްދީޤުކުރެއްވުމާ ގުޅިގެން ނިސްބަތްވާ ނިންމާފައި އެބައޮތް. މި ބޭފުޅުންގެ ވަޒީފާތަކާބެހޭގޮތުގައި އޭރުން، އަޅުގަނޑުމެން މީގެ ކުރީގައި ނިންމި ގޮތުގެ މައުލޫމާތު. އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީ ތަސްދީޤުކުރެއްވި ދުވަހުން އަޅުގަނޑުމެން 2 ސެޕްޓެމްބަރު 2008 ގައި ބާއްވުނު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ އެ އަހަރުގެ 42 ވަނަ ބައްދަލުވުމުގައި ނިންމާފައި ވަނީ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތަކެއް. ދެން މިހާރު ވެގެން މިއުޅޭ ގޮތަކީ އެ ގޮތަށް ނިންމުމުގެ ތެރޭގައި ރަމަޟާންމަހުގެ އިނާޔަތުގެ ކަންތައް މި ޝާމިލު ހަމަހިމެނޭތޯ. އެއްވެސް ގޮތަކަށް ބަޔާންކުރެވިފައެއް ނެތް. އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެއީ ކޮމިޝަންތަކުން އެއީ ގޮތަށް އެ ކޮމިޝަނުން ހަމަޖައްސަވައިގެން ގެންދަވާ ކަންކަމާ މި ސިޓީ އައިއްސަ މި އޮތީ. އާދެ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުން ކުރިޔަށް ދުވަހުގެ މިނިސްޓްރީގެ ބައްދަލުވުމުގެ ރިޕޯޓް ގޮތެއްނިންމަން. ކޮންމެވެސް ގޮތެއް. އާދެ، މި މި އިއްޔަ އަރި.

ވިލުފުށީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޟް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން

މި މަޖިލީހުގެ އިދާރީ މަސައްކަތްތަކާއި ބޭފުޅުން ކުރައްވާ ބޮޑު މަސައްކަތަކަށް މިއަދު އަޅުގަނޑު ހަމަ ޝުކުރުދަންނަވަން. އެހެން މި ދުވަސްވަރު އަޅުގަނޑު ގެއަށް ވަންނައިރުގައި މި އެޖެންޑާ އައީ އަޅުގަނޑުގެ ގާތަ. އަޅުގަނޑު މި ބަލައިލި އިރުގައި ދެންމެ މުޅިއަހަރު ފެށި 2008 ގައި މި ކަމާ ބެހޭ ބައްދަލުވުމުގައި ނިންމާފައި އެބަ އޮތް. އެހެންނަމަވެސް އެ ނިންމުމުގައި ރަމަޟާންމަހުގެ ވާހަކަ އެއް ނެތް.

އެހެންނަމަވެސް އެޑްވާންސް އެބަ އޮތް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ސްޕެސިފިކޭޝަން ސާފުކޮށް އެ ބޭފުޅުން އެދިފައި އޮތީ ރަމަޟާންމަހުގެ އެޑްވާންސް އާ ބެހޭ ގޮތުން އެހެންނަމަވެސް ނިންމާފައި އޮތީ ނިންމުމުގައި ވެސް ނިންމާފަ އެއް ނުވި ރަމަޟާންމަހުގެ އެޑްވާންސް އާ ބެހޭ ގޮތުން ވަކި ގޮތެއް. ދެން އަސްލު ފުރުން މިދިޔަ ރަމަޟާން މަހުގައި ވެސް ބަޔަށް ކޮމިޝަންތަކުން ވަރަށް ބޮޑެތި އަދަދުތަކެއް އެޑްވާންސްގެ ގޮތުގައި ނެންގެވި. އަސްއަބަބު ކޮމިޝަންތަކުންނަށް ފައިސާ ނުނަންގަވާ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ގޮތަކީ އެޑްވާންސެއް ދޭ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ ހުރިހާ ކޮމިޝަންތަކަށް ވެސް ކަނޑައެޅޭ އެއް އަދަދެއް ފިކްސްޑް އަދަދެއް ކަނޑައަޅަން. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ. އެ ތަފާތު ކުރުމެއް ނެތި. އެއީ ރަމަޟާންމަހުގެ ޚަރަދު އެއްކޮށް ވެސް ހިފާނީ އެއްވަރަށް. އެހެންވީމާ، ކޮމިޝަންގެ ބޭފުޅުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އިތުރުވެގެންވާ އެ މުސާރައަކަށް ވުރެ ބޮޑު ވެސް އިތުރުވާގޮތަށް ނުދާނެ. އެހެންވީމާ، މި ހުރިހާ ސަބަބަކަށްޓަކައި އަޅުގަނޑަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނީ އެންމެންނަށް ހަމަހަމަ ގޮތަކަށް އެޑްވާންސް ކަނޑައަޅަން. ދެން އެޑްވާންސްއެއް ކަނޑައަޅާއިރުގައި ކިޔަވަރުއީ އެޑްވާންސްއަކަށް ކަނޑައަޅާނީ. ރަމަޟާންމަހުގައި ދެން މި ބަޖެޓުޖެހި ޖާގައެއް. ޖާގަ މި އޮންނަނީ ޖާގަ ދެއްކެވުމަށް ވަކި އަދަދެއް ކަނޑައެޅުމަށް މި އޮންނަނީ. އެއީ މުޅި ހަރަދުކޮށް ޖާގަދޭން ވަކި ވަރެއް. އާދައިގެ ހަރަދުތަށް ނަމަ ވަކި ވަރެއް. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށް މި ކޮންޓްރޯލް ކުރަން ކުރާއިރުގައި އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެ ކޮންޓްރޯލް ނުހެއް ކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ގޮތަކީ ޝުރޫން ނަމަ. ދިއުމުގެ އެހެން ގޮތަކަށް ފުރުސަތު ދިނުމަށް ކަމަށް ވަކިން މި ސިސްޓަމް ހުރި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ހުރި ބޭފުޅުންނަށް. މި ދޮރުތަކުން ކޮމިޝަނުގައި ހިސާބުގައިވާ ގޮތަށް ހުރި ބޭފުޅުންނަށް. މަޤާމުން މުސާރަ ކަނޑައަޅުއްވާ ބޭފުޅުންނަށް 5000 ރުފިޔާގެ އެޑްވާންސެއް. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މުސާރަ ތަކެތީގެ އަދި ހުރި ގޮތުންނާއި އަދި ރަމަޟާންމަހަކީ ވަރަށް މާތް މަހަކަށް ވާތީވެ އެފަދަ އަދަދެއް ކަނޑައެޅުމަކީ މުހިއްމު ކަމެއް. ދެން މިހާތަނަށް މިދިޔަ ފަހުގެ ރަމަޟާންމަހުގައި ވެސް އެބައުޅި ވަރަށް ބޮޑެތި އަދަދު ނަގާފައި. އެއަރލައިން ވެސް ބޮޑެތި އަދަދު ނަގާފައި ހުރި ކަމަށް. އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި ހުރި 25000 ރުފިޔާ ވެސް ބައެއް ކޮމިޝަނަކުން އެހާކަންނާ ވަރު އަދަދަކަށް ވެސް ވާހަކަދައްކާ ކަމަށް. އެގޮ ސާފު މަޢުލޫމާތެއް އަޅުގަނޑަކަށް ލިބިފަ އެއް ނުވޭ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑަށް އިވުނު އަޑުތަކުގެ ވާހަކަ މި ދެންނެވީ. އެހެންވީމާ، އެކި ކޮމިޝަންތަކުން އެކި ވަރަށް ނުގުޅޭ ބަދަލުތަކެއް އަދި މުސާރަތައް ނިސްބަތުން މިހާތަނަށް ރަމަޟާންމަހުގެ އެޑްވާންސް ކުރީގެ ސަރުކާރުން ދެވުނު އަދި ވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ގޮތަކީ ވަކި ލިމިޓެއް އަދަދެއް ކަނޑައަޅާފައި ކޮމިޝަންތަކަށް ހުރިހާ ކޮމިޝަންތަކަށް ހަމަހަމައަށް ރަމަޟާންމަހުގެ އެޑްވާންސް އެއް ދިނުމަށްޓަކާ ގޮތެއް ނިންމުން. ދެން ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަށް ނައިބު ރައީސް އަދި ވެސް އެ ދެ ބޭފުޅުންގެ ވާހަކަ ވެސް އެބަ އޮތް މި ދެންނެވި ނިންމުމުގައި ބައިވެރިކޮށްފައި. ދެން މި ދެ ބޭފުޅުންނަކީ މަޖިލީހުގައި މަސައްކަތްކުރާ ބޭފުޅުން ކަމުގައި ވީނަމަވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ނުލިބޭ އެއްޗެއް އެޑްވާންސްގެ ގޮތުގައި މި ދެންނެވި

ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އެޕްލިކޭޝަންސްގެ ގޮތުގައި ނަގައިގެން ނުވާނެ. ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އިސްލާމް އާ ބާރުލުން ނަންގަވާ. ނޫން އާ މަޤުބޫލު ހައިސިއްޔަތުން ލިބެންޖެހޭ އެއްޗެއް އަ އަންނަނީވެސް. އެހެންނަމަވެސް ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އެޕްލިކޭޝަނެއް ނަގައިގެން ނުވާނެއޭ ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސް ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުމުގެ ނުލިބޭ ގޮތަކަށް. ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސް ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުން ވެސް ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އެޕްލިކޭޝަން ލިބޭ ކަމަށް ވަނީ ބައިސް އާއި ނަފްސު ބައިސް އެޕްލިކޭޝަން ނަންގަވަންޖެހޭނީ. ދުން އަޅުގަނޑުމެން އިޖާބީ ގޮތުން ބެލުނަސް އިސްލާމްދީނުގެ ޝަރީޢަތާ މި ކަމުގެ އިން މިދިޔަ ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގައި ބައިސް އާއި ނަފްސު ބައިސް އެޕްލިކޭޝަން ނަގާފައި އެއްޗެއް. އެހެންވެއްޖެ ފުރަތަ ނޭނގޭ އެއްޗެއް. އެހެންވެއްޖެ ކަމަށް ފެއްޓިއްޔާ އޭގެ ވަރަށް ބޭނު ގެނެސްދޭނީ ނުވަތަ އެކަން ކުރާނީ ބަދަލު ކުރިއަށް އެއްޗެއް ގެނައުމަށް. އޭގެ ކުރިއަށް އެއްޗެއްގެ ބައިތަކުގެ މަޖިލިސްގެ ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުން ވެސް މި ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އެޕްލިކޭޝަނެއް ކުރެވޭއިރު ލިބޭ ފައިދާ. އެހެންނަމަވެސް، އަ ކަމަށް ވެސް މި ކުރިއަށް އިން ބޭރުގެ އެކްސްޕެރިމެންޓް ކަމަށް އަޅުގަނޑު އެއްޗެހިކުރެވޭ. މިކަން ނިމުނީއެވެ. އެއީ މާލެއްގައި ކުރިއަށް އިން މި ކަމެއް ބައިސް އަނެއް ނަފްސު ބައިސް އެއް ވެސް އަ ބާރުވެރިކަމުގެ މަޤުބޫލު ހައިސިއްޔަތުން ކުރެވިދާނެ ކަމެއް ކުރެވޭއިރުގައި. އެހެންނަމަވެސް، ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސް މި ކަންކަމުގެ ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސްގެ ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުމުގެ ކުރިއަށް ވެސް ބައި ވެސް ފާޑު. އެހެންނަމަވެސް، އެޕްލިކޭޝަންތައް ކުރިއަށް ގެންދެވުމަށް ބައި ވެސް ކަމަކަށް ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސް ކުރިއަށް ފިޔަވަ. އެހެންނަމަވެސް، އޭރުގެ ބައިވަރު ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުމުގެ ހިމެނިފައިވާ ގޮތުގައި އަދި މެދުކަނޑައިގެ އިނގިރޭސި ކުރު އެއްވެސް ކަމެއް އެއް ހުރި ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސް ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުމަށް ހުރި. އެހެންނަމަވެސް މިހާރުގައި އެއްވެސް ވެސް ހުރި ޕްރޮޓީން ޕަމްޕް ގޮތުން ބާރުވެން ފިޔަވާނެ. ހަމަ ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސްގެ ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުން މާ ބޭ ކުރު އެއް ފިޔަ ކަމަށް. އެކަމަށް އަ ބާރުވެން ނިންމާފައިވާނެ. މިނިސްޓްރީކަން 48 ގަސް ދުވަހު ކުރިއަށް ބައިވަރު، އެޕްލިކޭޝަން 15 ގަސް ދުވަހު ބައިވަރު، ކާބޯ ބައިވަރު، ޕްރޮޓީން ބައިވަރު، ފެޓްގެ އެއްބައިވަރު، އަ ގައިނޮކޮލޮޖީ ބައިވަރު، ކުރު ކޮންމެ ބޮޑުކަން ހަރަކާތު ބައިވަރު، ބިޓާމިން ބައިވަރު، ދިރާސާ އަދި ކަންތައް އަ ބައިންބައިގައި ހުރިހާ ދަރުގައި ހުނަރު އިތުރު ފަރާތު ވެސް އަ ބާރުވެރިން ދަރުބާރުކަން ބައިވަރު. މި އެއްޗެހިތަކުގެ ވަކަ އެއް ނުދެކެ. އެހެންނަމަވެސް، ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސްގެ ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުން އެބަޖެހޭ ކުރިއަށް ނިންމުމުގެ ވަރަށް ބޮޑު ކުރަން. އެޕްލިކޭޝަން ބޮޑު ކުރިއަށް ކުރު އެއް ނުވަތަ. އަދުން ނުކުރާނެ ކުރިއަށް ބޮޑުކަމަށް. އެޕްލިކޭޝަންތައް އަޅުގަނޑުމެން ބޮޑު ކުރިއަށް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހުރިހާކަން އަ ގޮތަށް. މި ހަމަ ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގައި ބައެއްމީހުންގެ މަޖިލިސް ދުނިޔޭގެ ފަރުމާކުރުން ވެސް ކުރިއަށް އެޅުމުގެ މަސްލަހަތު މަރުން ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އިސްލާމް ނުވަތަ އެޕްލިކޭޝަން ލިބެންޖެހޭނީ ކަމަށް. އެކަން ނިންމާނީ މި ކުރިއަށް އިން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ މިއަދުގެ ހުރިހާކަމަކީ މިހާރު މި ވަރަށް ރަނގަޅު އެއްޗެއް ނަންބަރު 1 ގައި އެއް އެޕްލިކޭޝަން ކުރިއަށް ގެންދެވިއެވެ. ހަމަ މިއަދު ސަލާމަތުގައި މަޖިލިސް ބައެއްތަކެތީގައި މިހާރު ބާރުވެން ކުރު އަހަރު ބަޔޮޓެކްނޮލޮޖީގެ އިސްލާމްގެ ގޮތުގައި 5000 ދުވަހު ކުރިއަށް ގެންދަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، މިގައި ދެ ކަމެއްގައި ތަފާތުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން. އެއީ މިގައި މި ބުނަނީ ކޮމިޝަންތަކުގެ މެންބަރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކުގައި ތިއްބަވާ ބައެއް ބޭފުޅުންގެ ވާހަކަ. ދެން އިނާޔަތް ދިނުމުގައި އެ ތަންތަނުގެ މުހިއްމުކަމުގެ މަތިވެރިކަމަށް ތަފާތުކުރެވިފައިވާ ރިޕޯޓް ކިޔާ ހުރިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ ގޮތަށް ކުރެވިފައި. މިއީ ތަފާތު މި ކޮމިޝަންތަކާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީން ނިންމާފައި ހުރި ވާހަކަ. ދެން މި އިސްލާހު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނެތް މިދަންނަވާ ރިޕޯޓުގައި ކުރިމަތިލާ އެއް. ރަނގަޅު ދެން މަސައްކަތް.

ބިލެހްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޙްތަރަމް ރައީސް. މި އެޖެންޑާގައި އެޖެންޑާކުރެވިފައިވާ އޮތް ބިލާ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން އެއްޗެއް. މިހާރު އެޖެންޑާގައި މި އޮންނަނީ ޤާނޫނުގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސް އާއި މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސް އާއި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނާއި މުސްތަޤިއްލު ކޮމިޝަންތަކުގެ މެންބަރުންގެ މުސާރަ، މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީން ނިންމަވާފައި ވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން ހުށަހެޅި ބިލެއް. އަޅުގަނޑު ރަނގަޅަށް ދަންނަވާލާނަން. މި ބާވަތުގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ކަމަށް ދަންނަވާ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ވެސް މިއީ ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން ކަމަކީ ކޮމިޝަންތަކުގެ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ބެލިއިރު ކޮމިޝަންތަކުގެ ވާހަކަ މިގައި ނަގައިފި އެއީ ސިޔާސީ. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ސިޔާސަތު މިއަދުގެ ދައުލަތުގެ ގޮތުން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ އެއްވެސް ރައްޔިތަކަށް ލިބޭ އިނާޔަތެއް ހަމަ ދާކަށް. އެއްބަސްވެވިފައިވާ ސަރުކާރުގެ ރައްޔިތުންގެ މުސާރަ ދަރަޖަތަކުގެ ކޮމިޝަންތަކުގެ ރައްޔިތުންނާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އާއި ނަޒާހަތު ރައީސް އާއި ކޮޅުމަތީގެ ސިޔާސީ މަޤާމުތަކާއި ބެހޭ މި ބޭނުންވާނެ މަސައްކަތުގެ އިނާޔަތް ދޭން އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅު ކަމެއް. އަދި ހަމަ އެހާހެން ދަންނަވާލަން ބޭނުން މި ފުރުޞަތުގައި ސިޔާސީ މަޤާމުތަކުގައި ތިއްބެވި އެއްވެސް ބޭފުޅަކު މިފަދަ މިންވަރަކަށް އިނާޔަތް ނުލިބޭ ގޮތަކަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އަޅުގަނޑު ފެނޭ ގޮތުގައި. އެހެން ދަންނަވާން މި ކުރީގެ ދައުރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޤާމުތަކުގެ ވަޒީފާ ދިނުމުގެ އިޤްތިޞާދީ ޕާލިމެންޓްގެ މެންބަރަކަށް އެއް އާސަލް ރައްޔިތަކަށް ލިބޭ މުސާރައިގެ 60 ގުނަ ލިބޭ ކަމަށް. ރައްޔިތުގައި އެބަ ލިބޭ ގޮތުގައިކަމަށް 15 ގުނަ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް. އާދެ، 12 ގުނަ މިނިސްޓަރަކަށް. 4000 ރުފިޔާ ކަމަށް ބަލައިފައި. އާދެ، އެހެންކަމާ އެކު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މިކަންތައްތައް އޮތުމާ އެކު އަޅުގަނޑު

ހިނގަމުންދާ އެއްވެސް ގޮތަކަށް. ހާއްސަކޮށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ ފަސޭހަތާރުންނަކީ ވަރަށް ބޮޑު މުސާރަ އެއް ލިބިގެންވާ ބައެއް. ދެން މިއަދުގެ މައުޟޫޢުގައި އޮތް މަގާމުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލާނަން. އާދެ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އަދި މެމްބަރު ލިބިވަޑައިގަންނަވާ މުސާރައިގެ އިތުރަށް އަޅުގަނޑަށް އެނގިފައިވާ ގޮތުން 25 އިންސައްތަ މުސާރައިގެ އިތުރަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ބަދަލެއް. އަދި އޭގެއިތުރުން އެހެނިހެން އިނާޔަތްތަކެއް. އަދި އޭގެއިތުރުން ނައިބު ރައީސަށް އަޅުގަނޑަށް އެނގިފައިވާ ގޮތުން މިހާރު ލިބިވަޑައިގަންނަވާ މުސާރައިގެ އިތުރަށް 10% މުސާރަ އެއް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ކާރުކޮށްގާއި އަދި އެހެނިހެން އިނާޔަތްތަކެއް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ބަދަލެއް. ސްޕީކަރުކަމުގެ ފަސޭހަތާރުންނަކީ ވެސް އެހާ ބޮޑު މުސާރަ އެއް ލިބޭ. އަދި އެލަވަންސްތަކުގެ ތަފްސީލެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގެ. އެހެންނަމަވެސް މުސްތަޤުބަލުގައި ކޮމިޝަންތަކުގެ ބޮޑުވެގެންނަން އާދެ މުސާރަ ހަމަ ރައީސުގެ މުސާރަ އެއް ލިބޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ސާބިތުކުރެވޭ. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ރައްޔިތުންގެ ޚިދުމަތުގައި ތިބި ބަޔަކަށް ވިޔަނުދީ ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ވިޔަފާރި ކުންފުނިތަކުން ފައިދާ ހާއި އަދި މުސާރަ ލިބޭ މިންގަނޑުތައް ބޮޑުކަޔާ އަޅުގަނޑެކަން ނުފެނޭ އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމަކަށް. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ މަސައްކަތުގެ އިތުރުން އަޅުގަނޑުމެން މި ތިބި ފައްޓާ ޚިދުމަތްތެރިކަން ވެސް. މިދަންނަވާ ނުކުތާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަންޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެ ބޭފުޅަކަށް ވެސް މިދަންނަވާ މަގާމު ދޫކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލަ މަސައްކަތެއް ކުރާ ނަމަ މިއަށްވުރެ މާ ގިނަ ތުލާޔާ އާއި ފައިސާ ލިބޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން. އެހެންކަމާ އެކު އަޅުގަނޑަށް ނުފެނޭ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހަމްޖާ ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޤަވާޢިދާ އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން މި ސިޓީ ފޮނުއްވާފައި މި ވަނީ މަޖިލީހުން 2 ސެޕްޓެމްބަރު 2008 ގައި ބާއްވުނު މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާ އިން ނިންމުމެއް ހަވާލާދީ. އެއަށް ޤާނޫނާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ވާހަކައެއް. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ މުސާރަ ނިންމުމުގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވަމުން. މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ އިން ނިންމުމުގެ މަތިން ދެން. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ހިމެނިގެން ނުވޭ. މަސްލަ.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަސީހު މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ މި ހިޔާލުފާޅުކުރެއްވި މައްސަލައިގައި މިހާރު ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކަށް ދަންނަވާލާން ބޭނުންވޭ، އުސޫލުގައި ގޮތުން ރަމަޟާނުމަހުގެ އިސްލާމީ ދީނީ ޖަމާޢަތް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ވާހަކަދެއްކެވީ. ދެން ދުނިޔޭގެ އެހެން ތަންތަނުގައި ވެސް އޮތޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ ބޭނުމީ ކުރިމަގު އެބަ އޮވޭ. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް

އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިރިއުޅުމުގެ ވާޖިބުކާއި ފުރުސަތާ ގެދޮރު ދިރުމި ރާއްޖޭގައި ވެސް ދެމުން އަންނަ އެއްޗެއް އެއީ.
މިހާތަނަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ވެސް މީގެ ކުރިގައި ވެސް ދެމުން އައީ. ދެން އައި ދައުލަތުގެ
ވަޒީފާ އަދާކުރައްވާ އެހެން ބޭފުޅުންނަށް ވެސް ސަރުކާރުން ދެއްވަމުން އައީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތް
ކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދައުލަތުގެ ޚަޒާނާއަށް ބުރަނުވާ ގޮތަކަށް ކަމަށް ވެސް ވިދާޅުވި. އެއީ މިހާރު
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި ގެންނަވާފައި އޮތްގޮތުން ކަންކަމުގެ މިގައި މި ބުނަނީ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ
އާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނައިބާއި، ވަޒީރުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ
މެންބަރުންނާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސާއި،
ފަނޑިޔާރުންނާއި، މުސްތަޤިއްލު ކޮމިޝަންތަކުގެ މެންބަރުންނާއި، މުސްތަޤިއްލު މަޤާމުތަކުގެ މުސާރައާއި
އިނާޔަތްތައް ކަނޑައަޅާނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުންނެވެ. އެއިން އެ ބަދަލު އުޅޭ އެއްޗެހި ބަދަލުކުރުމުގައި އެއްވެސް އެހެން
މުއައްސަސާއަކުންނެއް އެ މީހުންނަކުން އެއްވެސް މުސާރައެއް ވެސް ކަނޑައަޅާ އެއް ނޫޅޭ، އެއްވެސް އިނާޔަތެއް ވެސް
ކަނޑައަޅާ ނޫޅޭ. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި އެންމެ ބާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނުގެ ކޮމިޓީ ވަނަ މި މުސާރަ
އާއި އިނާޔަތްތަކެއް. ކުރެއް ދިނުމަކީ އެއީ އިނާޔަތެއްކަމާއި. ޚިދުމަތް އަދާކުރާ އިނާޔަތެކޭ. ދިރި ޤޭމެ ކުރެއް ދިނުމަކީ އެއީ
އިނާޔަތެއްކޭ. މިހާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ދިނުމެއް ކަމެއް ނުދެވިދާނެ. އެހެންވީމާ، ވަޒީފާގެ
އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ވިސްނާލަންޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން ސަލާމަތުން މިއޮތް ގޮތަކީ ހަމައެކަނި ވިސްނާނެ ވައްޓާ އެއްޗެއް
ދިރިހުރީ. އެހެންވީމާ ކުރެއް ދިނުމެއް މި ގޮތަކީ. ބައެއް މީހުން ބުނާ ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު ފައިސާ ވަކި އަޅުގަނޑު
ނުވާނެ ކަމެއްވެސް ދައުލަތުގެ ޚަޒާނާއަށް ބުރަވާނެ. އެއީ އަޅުގަނޑު މިހާރު ވެސް މި ފެންނަ ކަމަށް ވަކި
ޚަޒާނާއަށް ކުރެވޭނެ އިސްރާފެއް ނުވާ ގޮތަށް. ބަލަން ބޭނުންވާ ކަމެއް ވާހަކަ މިދައްކަނީ ރައްޔިތުންގެ ނަގާ
ޚަރަދުގެ މައްސަލަ ދިރާސާ ކޮށް ބޭނުން ދިނުމަށް. އެއީ އަސާސީ ގޮތެއްގައި ދަތިތަކެއް ނުފެނޭ ކަމަށް. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެން އެ މަސައްކަތުގެ ހުރިހާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ޚަޒާނާއަށް ވަޒީފާ އަދާކުރާ މުއައްސަސާ ދެކޭ
ޚަރަދުގެ މައްސަލަ ނިންމައިދޭ ކަމަށް ވަނީ އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމީ ކަމަށް. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑުމެން މިގައި އެއީ ޤާނޫނީ މަސައްކަތް ކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މިގައި މިއުޅޭ ކަންތައްތަކާ ވަޒީފާ އެ
ޚަރަދުގައި އެ ބަލާ މަޖިލީހުގެ ބައިގައި މި 102 ވަނަ މާއްދާގައި މި ބަލާ މިކަމުގައި ނިންމާނެ ގޮތް. އެ ގޮތަށް
އަޅުގަނޑުމެން. އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނީ މަސައްކަތުގައި ހިމެނޭ ކަމަށް ވަނީ މިހާރު އެ
އޮތީ ޚަރަދުގެ މައްސަލަ ކަނޑައަޅަން ޖެހޭ. ދެން ސަލާމަތް ވެގެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި
ބަލާ މި މަޖިލީހުގެ އެއްބައި ބާޒާރުގެ އެބަ އޮތީ 07 ޢަދަދުގެ ފަރާތުން ޚަރަދުގެ މައްސަލަ ދިރާސާ ކުރެވޭނެ.

މިފަދަ ނިންމުމާއިގު ޢާއި ފުސް އެ ބަހާލާވާފައިވެން ތަނނަގެ ވާނެ. އެހެންކަމަކަށް ވަންޏާ ދެއްވާފައި އާލިއްޔާ އެ ބާޒުވުން ދެއްވާފައި އާމު އެއީ ކާން ބިނާއެއްގެ މައްސަލަ ބަހާލާވާފައިވޭ. އެއިރުން އަގުގަނޑުމެންނަށް ފުސް އެނދިގާން އެއީ އެ ބާޒުވުން ކަރިންއެއް މި މާނަކުރައްވަނީ. އެހެންވީމާ، މިހިރީ އަގުގަނޑުމެން ވިސްނާވަޑައިގަތް ކަންތައްތައް. ދެން އަގުގަނޑު ހަމަ ކުރުކޮށްލަމުން ތަންނަވާލަން ބާރުންވަނީ އެހެންވީމާ، ކަންމަ މެދުކަން ނިންމިއަސް އަގުގަނޑުމެން އަދި ރަގަޅު މެދުން މިއަދު މި ޤައުމަ 2000 ރުފިޔާ ދޭން ނިންމިއަސް އަގުގަނޑަކު ފުންނަ މެދުގައި އެއީ މިއަދު މި ޤައުމަށް ފުރުޖު ރުޅުއް، އުމުރު މިއަދު މި ޤައުމަށް މުސާރައިގެ ބޮސްވު ސްބުރިގެ 1/3. އެހެންވީމާ، އެ ކަންމަ މެދުކަން ނިންމިއަސް ކަންމަފުސް އެއްޗެއް ދެއްވުން އެއީ ހަމަ ތަނނަގު ކަމަކާ އަގުގަނޑަކު ފުންނަ މެދުގައި. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ފާހަގަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، އެހެންވީމަ މަސްވިރު މި އެދިވަޑައިގަންނަވަނީ މިގެ ކުރިމަތީ އެއްފުސް މުޤައްސަސާއަކުން ދީފައި ވާތީ. ލިބިފައި އޮތީ ބަހުސްކުރައްވަން.

<u>ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހުމަދު ރަޝީދު ފާހަގަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، އަގުގަނޑު ހިތުން އެއީ އަގުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންގެ މަޤްޞަދުން ކަނޑައެޅިދާނެ ސިޔާސަތެއް. ހަމަ އަގުގަނޑުމެންނަށް އެ ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅިދާނެ. އެއީ ވަޒީފާއެއްގެ ގޮތުގައި ފުސް. އެހެންނަމަވެސް، އަގުގަނޑުމެންގެ މި މަޖުމޫޢުގެ ހައިސިއްޔަތުންނާއި މި މަޖުމޫއުގެ ބާވަތުން އަގުގަނޑުމެންނަށް ނިންމިދާނެ އެއީ ވަޒީފާއެއްގެ މާނައިގައި އަގުގަނޑުމެން އެ ފެންނަ މާނައިގެ ތަރުތީބުގައި ނުހިމެނުމަކަށް ފުސް އަގުގަނޑުމެންނަށް ސިޔާސަތެއް ކަނޑައެޅިދާނެ. އެހެންކަމާ އެކު، އަގުގަނޑު ބުރަވެސް އަގުގަނޑުމެން ކަނޑައަޅަންވީ ސިޔާސަތަކީ ވަޒީފާއެއްގައި އެ ޤައުމަ ހުރިހާ ކަމެއް އަގުގަނޑުމެން، މިސާލަކަށް ދަންނަވާނަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޤްޞަދުގެ ވަޒީފާއަކަށް ވާއިރު އަގުގަނޑުމެންނަށް މި އެބަ އޮތް ރައްޔިތުން ދާކަމުގައި. އެހެންނަމަވެސް، ރައްޔިތުން ދާކަމު އަގުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ. 5 މަސް ދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ. ބަޖެޓްގައި އަގުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރީ މި ލިބުނީ. އެހެންނަމަވެސް، ރައްޔިތުން ދާކަމުގައި އަހަރު ތަޖުރިބާ ނޫޅޭ ދު މިއަދު ބޮޑު މުސާރަ ނަގައިގެން. އެކަމަކު، އަގުގަނޑުމެން މި ލިބުނު މަސައްކަތްކުރީ. މިދުވަސްވީ ރައްޔިތުން ދާކަމު. އެހެންވީމާ، ތަނންނަވަން މި އުޅެނީ އަގުގަނޑުމެން ބަޖެޓްގައި ވަޒީފާއެއްގައި މި ޤައުމަށް 12 މަސްދުވަހު މަސައްކަތްކުރީމަ 1 މަސް ދުވަސް ލިބޭ ބޮނަސް. އެހެންވީމާ، މި ދުނިޔޭގެ ކަންތައްތަކުން ފުސް އަގުގަނޑުމެން ރިޔާސަތުން ތަނނަގު ފުންނާ. އެހެންވީމާ، އަގުގަނޑަކު ފުންނަނީ ހަމަ ސިޔާސަތެއްގެ ބޮޑުން އަގުގަނޑުމެން ހަމަ މުސާރަ މި ދުނިޔޭ މުސާރައިގެ އިތުރުން

ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތުގެ ގޮތުގައި އެއްކޮށް ނުދެއްވަން. ދެން ރިޔާސީ ރަޝީދުގެ ވާހަކަފުޅުގައި ސާފުކުރެއްވި މިދިޔަ ފަހަރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަކަށް ނުދެއްވާ އެއްވެސް ގޮތަކަށް ރަމަޟާންމަހުގެ އިނާޔަތެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވެސް މި ޕާޓީ އިން ސަޕޯޓުކުރަން ބޭނުން ރައީސް އާއި ނައިބު ރައީސް އަދި އެއްވެސް އެއްކޮށް ރަމަޟާންމަހުގެ އިނާޔަތު ގޮތުގައި ދިނުމަށް ނުވިޔަސް. އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ޕާޓީ އިން ރަނގަޅު ސަޕޯޓުކުރަން. އަދި މި ދެންނެވި މިންވަރަށް ހިސާބުތަކުން ވެސް ނަންބަރުވާފައި އެކަން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ. މި އެޖެންޑާގައި އޮތް ގޮތަށް ރައީސް އާއި ނައިބު ރައީސް ވެސް އަދި ފަރާތްތަކުން ވެސް ނަންބަރުވާފައި އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެކަން އަޅުގަނޑު ވަކި ރައީސް އާއި ނައިބު ރައީސް ނުހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން ޕާޓީގެ ބޭފުޅުން ވެސް ނަންބަރުވާފައި އޮތް ނިންމުމަކީ ބަލަން އެބަޖެހޭ. އެހެން ކަމަކު ނުހަނު ކާމިޔާބު ކަމެއް. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، މި ސުވާލު އެންޓި ކޮރަޕްޝަން ބޯޑުން ފުރުސަތުގައި އެދޭން ދީން މި ކުރީގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ނިންމާފައި އޮތް ނިންމުމަކީ ބަޖެޓަށް އަޅުގަނޑު މި ހިޖުރީ ބަޖެޓަށް މިގޮތަށް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ހަމަ ހުރިހާ ފާރަމޮޅަކަށް އެލަވަންސް ވަކިން އެދޭން އެކަ އެއް. އާމްދަނީގައި މި އެއްގަނޑަށް 15000 ރުފިޔާ، 20000 ރުފިޔާ ބޮއްޖަހާ މިހިރީ އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، މި ސުވާލުގައި މި ކަންޏާއާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް އާއި ނައިބު ރައީސް އާއި އަދި ރައީސްއޮފްދަމޯލްޑިވްސްއާގެ ނައިބު މި ދޫނުކުރަސްލޭގެ 102 ގައި މި ބުނާ ހުރިހާ ފާރަމޮޅަކާ ފުރުޔަރާއްގެ އެލަވަންސްއެއް ލިބޭ ބޭފުޅުން. ދެން ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތްއެއް އަޅުގަނޑުމެން ދޭއިރު މި ދިނުމުގެ މަގުސަދަކީ ވެސް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެ ނުލިބޭ މީހުންނަށް އެއްބަސް ދިނުމުގެ އެ ބޭނުންފުޅުގައި މަރުކަޒީ ހަދާވާއިރު ކޮންމެވެސް އެދޭ އިއްޔެ ދަރުނަތާގެ ފަރާތުން ލިބިދިނުމަށްބެނަހީ ކަން ކަމެއް. އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑު ދީކާބޮޑުގައި މި ރައީސްއޮފްދަމޯލްޑިވްސްގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައެޅިގެން މިވާ މަޤާމުތަކުގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަކީ އެ ބޭފުޅުންނަށް ލިބޭ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތަކާއި އެލަވަންސްތަކާ މި ހުރިހާ އެއްޗެއް ފުރިހަމަ ލިބޭ ބޭފުޅުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނަށް ވަކިން ރަމަޟާން މަހުގެ ހުއްޓުން އިނާޔަތްތަކާއި ދިނާކަން އަޅުގަނޑު ވެސް ހަމަ އެއް ފިކުރެއް އެ ގޮތަށް ރާއްޖޭގެ ނުކުތާ. ސަބަބަކީ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާހުން މިގައި ހަމަ އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ވެސް އެބަ ލިބޭ އެއްޗެއް ރަނގަޅު އެއްކޮށް. އެއީ އެ ބޭފުޅުންގެ ލިވިންގ އެލަވަންސް އާއި އެހެންގޮސް އެކި އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ބޮޑުވާދީން. އާމްދަނީގައި ހަމަ ރަމަޟާން މަސް އަދި ރަމަޟާންމަހުގެ އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބޮޑުވާދީން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަކީ އެ ގޮތަށް އިތުރަށް ރަމަޟާންމަހުގެ އެލަވަންސް ދޭން ނުފެންނަނީ އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން.

ވިލުފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ރިޔާޒް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ފުދުންތެރިކަން ހުންނަ މީހުންނަށް އަސާސީ ދޭ އެއްޗެއް ވެސް ނޫން އަދި ނިކަމެތިންނަށް ދޭ އެއްޗެއް ވެސް ނޫން އެއީ އެއް. ނިކަމެތިންނަށް މިދެނީ ޒަކާތް. އެތަފާތުވެސް ފުރިހަމައަށް ދެނެގެން މި ގެންދަނީ މިއަދު އުސޫލަކީ ވެސް މިއީ ރަމަޟާން މަސް ކަމަށް ވާތީވެ ރަމަޟާން މަހަކީ އެހެން މަސްމަހާ އަގުބޮޑުއިރު ވަރަށް ހާއްސަ މަހެއް ކަމަށް ވާތީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މުސްލިމުން ކަމަށް ވާތީވެ އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ އެ މީހުންނަށް ސަދަޤާތްތައް ކުރުމަށްޓަކައި މިހެން އެބައި ބައިވަރު ކަންތައްތަކާއިދީކަމަ މިއަދަކު ނޫން ފާކުރިއްސުރެ ކުރަމުން އަންނަ ކަމެއް މިއީ. އެހެންވީމާ، ދީން ސުވާލަކީ މިހާރު ވެސް މި މަޖިލީހުގައި ދެ ޕާޓީގެ ބޭފުޅުން މަސައްކަތްތަކީ މި ◌ކުރައްވަނީ ދެ ކާބު ހޯއްދަވަން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެބަ އޮތް 102 ވަނަ މާއްދާ، ފޯރުކުރަންޖެހޭ 102 ވަނަ މާއްދާގައި އެބަ އޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތް އަދި އެލަވަންސެއް ވިޔަސް ވެސް އެ ކަނޑަ އެއްޗެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިގޮތުންދާއި ސަރުކާރުން ނަގާ ކުރީ އެ މީހުންނަށް ފުރުޞަތު ދީފައި ވަނީ. އަދި އެ މީހުންގެ ދައުލަތުގެ އަދަދު ކޮޅެއް މަސައްކަތްކޮށް އެންމެ ތަނަވަސް ވެސް. މި ކަންތައްތައް ވެސް މިއީ ހިމެނޭ ކަންތައްތައް. އެހެންނަމަވެސް، ބައެއް ކަންތައްތައް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅާ އަސާސީ ކަންތައްތައް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މަޝްވަރާކުރާކަށް ނުޖެހޭ. ކުރުވެސް ދަރަނި، ދިދަ ވެސް ޖަހަނީ. މިގޮތު އެހެންވީމާ، އަސާސީ ރައްޔިތުންގެ މުސާރަ ކަމަށް ކުރަނީ މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީ އިން. އެހެންނަމަވެސް، މާލީ ކޮމިޓީ އިން މުސާރަ ކަހަލަ ކަންތައްތަކާ އަދި ނިންމުމަށް މުޅި. މާލީ ކޮމިޓީގައި މުޅި މަޝްވަރާކުރުމަށް ދަނީ މުއްދަތީ ވަޒީފާއި މަސްއޫލިއްޔަތު ދެ މީހުންނަށް ދެ ބާރުވެސް މި ތަނަށް ގެނެސް. އަދި ދިދަ ވެސް ހުންނަން ޖެހޭކަށް ބޭނެ. ދިދަވެސް ބާނެ ހުންނަންޖެހޭ ކަމަށް ވަނީ. ނޫނީގެ ކޮންކަމަކު ދިދަ އެއް ކަމެއް ބޭނެ ހުއްޓުމެ. ރައްޔިތުންގެ ދިދަ ވެސް ފަހަރެއްގައި ބާނެ ނަގާފައި. އެހެންވީމާ، މި ކޮމިޓީ އިން މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ނިންމަވަންޖެހޭ އެބަ ރައްޔިތުންގެ މެންބަރުންނަށް ވެސް މުސާރައިގެ ގޮތުގައި އަދި އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް އެއްޗެއް ދޭ ކަމަށް ވަންޏާ އެ އެއްޗެއް ދޭން އެ ކޮމިޓީ އިން ނިންމުމުގެ ކުރީގައި މި ކޮމިޓީ އާއި މަޝްވަރާކުރުން. އެއީ ރައްޔިތުންގައި ޝަރުޢީ މިކަން މިގޮތަށް ކުރާކަން ޤާނޫނު ހަމަކުރު ކޮމިޓީ އެއް. ކޮންމެވެސް އެއް ކޮމިޓީ އެއް. ނޫނީ މި ބައި ދަރަޖަ އެ ކޮމިޓީ އަށް. މި ކޮމިޓީ އިން މިކަން ކުރާ ކަމަށް ވެއްޖެއްޔާ މިކަން ކުރަންޖެހޭނީ ޖަވާބުދާރީކުރުވާ ކަހަލަ ގޮތަކަށް. ފެނޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށް ޖަވާބު ދެވޭ ގޮތަކަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިހާރުން ވެސް ވަރަށް ބޭނުން ކުރުކޮށް ކުރަން މިދެންނެވި ކަންތައް. ހަމަ އެހެންނަމަވެސް ކުރަތުޝަހަށް މަގުފަހި ކަންތައްތައް ވެސް މިހާރު ރައްޔިތުންގެ ބޮޑުވެރިން ކުރަމުން އެބަ ގެންދޭ. އެކަން ރައްޔިތުންގެ ނަފުސު ރައްކާތެރި ކުރުމަށް އަދި ސިޔާސީ ހުރި ޖެހިލުވުން ހަމަހަމަ

އިސްލާމްދީން މީހާގެ އިރުގައި އޮންނަ ކަނޑައެޅިފައި ކަމަށް ފުރުޞަތުދިނުމަށް ކަނޑައެޅުނު މިތަންގައި ކަމާއެކުގައި ބޭނުމަކީ، ޤާނޫނީ މީހުން ދިނުމުގަކީ، އެކަމު އެހެ ގޮތް މީހުން އިސްތިރާރީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް ވެސް ތަޢުލީމުދެވެނީ ކަމެއް ނުވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް ވެސް ހަމަހަމަ ފުރުޞަތު ލިބެންޖެހޭނެ. އެހެންނަމަވެސް، މަޖިލީހުގެ ދެ ކޮމިޓީ ހުސްކޮށްލައި މެޖޯރިޓީ ލިބިގަތުމަށް ޕާޓީތަކުން ދެ ކޮމިޓީ ރިޔާސަތު އެ ބަޔަކު އިންޓަރވިއު ދިނުމުގައި އެ މީހުން ހިންގަމުންދާ ގޮތް ދެނެގަތުމަށް ކުރިން ދެއްކުން ދެއްވަމުން ތަކުރާރުކޮށް ކަންތައްތައް ކުރެވެމުން ދަނީ ރައީސް ވަޒީރުން ކުރާ އެކަމަށް ކުރަމުން ގެންދާ ކަންތައްތަކުގެ ޙަޤީޤަތް. އެއްވެސް ދެފަރާތް އެއްބަސްވެވި ޤާނޫނީ ހަމަތަކަށް އެއްބާރުލެއްވުން. އެކަމު ކަހަލަ ވެސް ކަންކަމުގައި ހުރި މި ކަމަކީ މުހިންމު ކަމެއް ކަމުގައި ވީ މެދުކެނޑުމެއް ނުވަތަ ހުއްޓުމެއް ކަހަލަ ކަމެއް ނުވާނެ. ޤާނޫނީ މަޖިލީހުގެ ހަމަ ރައްޔިތުން ވަކި ގޮތަކަށް ވާހަކަ ދައްކާ މި ތަނުގައި ކަމަކަށް އެހެންވީމާ، މި ކަންތައްތައް މީހުން ކުރަމުންދާ އެއްބަސްވުމާއި ހަމައެކަނި ކަންތައްތައް ކުރާ ހަމަ ކުރިއަރާ މަގުގައި ކަންތައްތައް ކުރާ މީހަކަށް ވުރެން ތަޖުރިބާ ހޯދުމުގައި މި އެހެން މީހުންގެ ބަދަލުގައި ރައީސް ހަމަ ޖަލްސާތަކުގައި އެކަމާ ގުޅިގެން މި ކަމުގެ ޖެހިލުން ބަލާލުމަށް ޖަވާބުދާރީ ކުރުވުމަށް ތިބޭނެ ހުރިހާ ކަމެއް ދެނެގަނެ ހޯދޭނެ. ކުރިން ޝަރުޢީ ގޮތުން ނިންމާނެ ކަމެއް ނުވަތަ މިނިވަން މުވައްސަސާތަކުން ކަންތައްތައް ކުރާ މިސްރާބު ކަނޑައަޅާ ގޮތް ރާވަން ވާނެ. އެހެންވީމާ، މި ދައުލަތުގައި ކުރެވޭ ކަންތައްތައް ދެކޭ ގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ދެކެވެނީ.

އަޅުގަނޑު އެދޭ ކަމެއް. އެއީ މި ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތުގެ ކުރިއަށް ނުދާތީވެ ވަރަށް އަޅުގަނޑު ކަންބޮޑުވޭ. އެހެން ބައިވަރު އޮޅުބަ ރިޕޯޓުތަކެއް އެބަހުރި އަޅުގަނޑުމެން ބަލަންޖެހޭ. އެއިން ހަމަ އެއް ކަމެއް ފެށް ނުކުރެވޭ. ވަރަށް ސަމާލު ނުދެވުނު، އެންމެ ކަމެއްގެ ސަމާލު ދެވުނީ. ޕްރޮޖެކްޓް ބެލެހެއްޓުމުގެ ކަންތައް. އެ ޝަރުއީ އަޅުގަނޑުގެ އަދި މިތުރުން މާ ބޮޑު ސަމާލު އެއް ނުދޭން މަސައްކަތްކުރީ. އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑު އެބަދުވަސް ފަހަރެއްގައި ކޮމިއުނިޓީ އަށް މެންބަރު ވަރަށް ހަރުދަނާ ވަރަށް ފޯމު ބޮޑުވާން ލިބި ކޮމިޓީއަށް މިއީ. މި ކޮމިޓީ އިން ކަމެއް ކުރަން ބޭނުން ފެށުނު ކަމަށް ވަރަށް އެކަމަށް ފުރުސަތު ވަރުގަދަ ކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން، އަޅުގަނޑު އެދެން މިއަދު މިކަން ނިންމަން. އަދިވެސް އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހަޅާލަ ޚަރަދުތަކާއި ރަށުގެ ބިޔަނުވާނޭ ދޭ. އެ އަދަދުތަކުގެ ޕްރޮޖެކްޓް އަދަދު ފާ ފާސް. މާލީ ބާރަށް ބޮޑު ފަސޭހަ 1/3 އަށް ނުދޭ ފަރުމާކުރި. ހަމަ އެއާއެކުގައި މި ކޮމިޓީ އިން ނިންމުމުގެ އަޅުގަނޑުމެން ފެށު ވަޒީފާތައް ފެށެ އަދި އެއްސަރު މިހަކަތް ފެށެ ކުރެއް ފެށެ އެއްބައެއް ފެށެ އަދި އެއްސަރު އެއްބައެއް ފެށެ ދު ކަމަށް ވެއްޓިއްޖާ މިހާރު ޒާތުންނަށާ ބޮޑު ބޮޑުން އެކަން ނިންމަމުންދާނެ ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަޝްވަރާ.

ކަންތައް ނިންމަވާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ޚިޔާލު ގެ ރ ބޫލާ ކޯޓަށް އަދި އާދޭސް ގޮތަކަށް ހަމަޖެއްސެވުމަށް ދެއްވުމަކީ
އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚިޔާލުގެ ފަރާތުން އެދޭ ކަމެއް. އާދެ ދެންމެ ބިޔާނާ ބަޔާންކުރި ވިދާޅުވުމުގައި ބަޔާންވާން މަތީގެ
އިސްލާމީ ކަންތައް ބޭނުންކުރާ ވަސީ ލިބޭން ޖެހޭނެ. އެއީ ފެހިރާކުރާ މުއާމަލާތު މިހާރު ލިބޭން ޖެހޭން އެއްކޮށް ނޫން.
ފުރަ މިހާރު ނުފުރަ ދެންޖެހޭނެ އެއްކޮށް ނޫން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚިޔާލަކީ ވެސް
ފުރިހަމަ ޚިޔާލެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ އެއްޗެއްކަން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ދެކޭގޮތް ނުޖެހޭ. ޚިޔާލު
މި ހިސާބަށް ޚިޔާލުން ލިބޭ އެއްޗެއްގެ އިތުރަށް ފައިސާ އާއި ލާރި އެކި ގޮތްގޮތުން ހޯދައިގެން. އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭ
ބައެއް އިދާރާ ފެނުން ވެސް އެބަ ބޮޑު ލާރި ނަގައިގެން ނ އިންސާ އިންޓަރނެޓަކީ ވެސް އެއީ ބަހާރު އެއްޗެކޭ. ނ
ބަހާރު އެއްޗަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަނެއްކާ ވެސް ރަމަޟާން މަހުގެ އިސްލާމީ ކާމިލަ ވެސް އެއްޗެއް ދެންނެވީ.
އެހެންވީމާ ނ ދެން ނުޖެހޭ ބަރާބަރު ކަންމަހުން އަޅުގަނޑުމެން ރައްކާތެރިވުމަށް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނާ، ރައްކާތެރިވުމަށް
މަޖިލީހުގެ ރައީސާ، ނޫނީ މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ކަންމަހުން ދެން
ޖެހޭނީ ރަމަޟާން މަހުގެ އިސްލާމީ ތަރުތީބު. އަޅުގަނޑުގެ އެއްޗެއްސަކަށް ވެސް ފެހިފުރައް ނުކުރާވާ ކަންމަހުން ދެންޖެހޭން
ކަމަކަށް. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ނ އިސްލާމީ ދިނުމުގެ ބޭނުމަށް ރާއްޖޭގެ ތިން ވަޒީފާތަކުގައި ތިން ގިނަ މިހުނަށް
ފުރިހަމަ ތިން މިހުނަށް ނޫން. ނ މިހުނަށް ރަމަޟާން މަހުގެ ތަންކޮޅެއް ލިއި ވާނެ ގޮތަކަށް ދައުލަތުން ކުރާނެ
ދެމުން އަދި އެއްކޮށް އެއީ. މިހާރު ވެސް ދެމުން އަދި އެއްކޮށް. އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައް ކުރަންޖެހޭނީ ކުރިން ކުރި
އުސޫލަކަށް ނޫން. އެއަށްވުރެ ރަނގަޅު ރަނގަޅަށް. އިއްތި ކުރި ގޮތަކަށް ނޫން މިއަދު ކަން ކުރަންވީ. އިއްތި އަހަރު ވެސް
ރަނގަޅަށް ކަންތައް ކުރަންޖެހޭނީ. އެހެންވީމާ އިއްތި ގައި ދިނުމާ ބާރުވެރި މިއަދު އަޅުގަނޑު ދަނޑުވަރުނުޖެހޭ. އިންގިރޭސި.
އެހެންވީމާ، އިއްތިގައި އަޅުގަނޑުމެން އެކު ދިން އިރު އަޅުގަނޑުމެން ނަތީ ބެލުމެވެ. ހަމަ ތިބިއްޔާ ތިބި ހުރިހާ
ބެލުމަށް ދޭނީ. އެކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ބަލަންޖެހޭނީ އެދިނުން ބަޔަށް ވަނީ ކަންބެލުމަކަށް. ބައެއް ވާ ބެލުމަ
ބެލެވިގައި ނ ބެލުމަށް ދެންޖެހޭނީ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެން ފަތުރުވުމުގެ ނުކުތާ ފާހަގަކުރެވޭ 102 ވަނަ
މާއްދާގައި ބަޔާންވެގެންވާ މަގުގެ ތެރޭގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނަށް މި ރަމަޟާން މަހުގެ އިސްލާމީ ދެންޖެހޭ ކަމަކަށް.
އެހެންވީމާ ނ ވާހަކަ އަށްޗާ އަޅުގަނޑު ތަކުރާރު ކޮށްލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

<u>ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ މިހާރު ބައެއް ބޭފުޅުން ވިދާޅުވެއްޖެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި މިއަށް އިސްލާމީ ވެސް މާނަކުރަން ވެސް އެބަޖެހޭ.
ފައިސާ އިން ދީލާ އެއްޗެއްސަށް ނޫނީ ތަކެތީގެ ގޮތުން ވެސް ކާޑު މިގޮތުން ވެސް ދީލާފަ. ދ ެން އެހެން ކަހަލަ
ޝަކުވާ ބައެއް ފަހަރަށް އަދި އިތުރު. މިސާލަކަށް ސަރުކާރުން ނިންމަވާފައި ކަންމަ ވެސް ބޭފުޅަކަށް ކާރެއް ދެއްވުން.
މިސާލަކަށް މާއްދާގައި ހިމެނިފައި ނުވާ ދ ބޭފުޅުން މިސާލަށް އުޅޭބަ ޖެހުނަކަށް މުދިން މުސާރަފައިވި ބޭފުޅެއް.

ދެން އެކަމަކު ނަމަވެސް ނެތް. ދެން މަނިބަރީ އޮފިސަރީގެ ގަވަރުނަރުން ވެސް ކާރު ކޯޅުމެއް ދެއްވާފައި އޮތޭ. ދެން

އެހެން އެބަހުއްޓޭ ރަނގަޅުކޮށް. ދެން އުކަމަކު ޕްރޮސީޖަރަލް ޖުޑިޝަރީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހިމެނޭ ނޫޅޭ ދެއްވާފައި

އޮންނަހެން. އެއީ ރަސްމީ ކުރިއް ނޫން. ޖީ ކުރިއް ނޫން. އެހެންވީމާ މި ނުހުރެ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ ސަރުކާރުން

އެކަން ނިންމަވާފަ. ދެން ކުރީ ސަރުކާރުން ނިންމަވާފައި ހުރި ބަހުރެ ކަންތައްތައް މިހާރު ކޮންޓިނިއު ވާ ކަމެއް

ވެސް ނޫނޭ. އެއީ ބަހުރެ ހުރިހާ ކުރެއްވި އިއްޒަތްތެރިންނާއި ބަހުރެ ހުވަފެނު އަނބިކަބަލުންނާއި މިކަހަލަ

ބާރުތަކަށް ވެސް އިސްލާމްދީން ދެއްވާފައި ހުރި ކުރިމަތި. އެހެންވީމާ އެއީ ގެރި އާދިމާ އެއް. ޖަމާޢަތްތަކުން

އަރިހާގެ ތަރުކީއި މި ގޮތަށް. އެހެންވީމާ ޤާނޫނުއަސާސީ ހިމަނާ 102 ވަނަ މާއްދާގައި އޮތް އިސްލާމްދީން ޖެހިފައިން

ކުރިމާއި އާގެ ޖޫރިޔާސަ އަދި ދިރުމަކީ ވަކި މަސްއަލަ އެއް ހަމަ ހިމަނު ހަރަކާތްތަކުގައި އޮތް މަސްއަލަ އެ. އެހެންވީމާ

މިހާރު ރަށްޖެގެ ހަރަކާތްތަކަށް އިޤްތިސާދު މި އޮތީ ތާއީދު ކުރެއްވާފައި ދެއްވަން ފުރިހަމައި ނުވަތަ ކަމަށް. ދެން

ރިޔާސަ ރަސްމީދު ގެ ހަރަކާތުން އޮތީ. ދެން މަސްދު އެ ގޮތަށް ވިދާޅުވުމަށް، ތާއީދުވެ ނުކުރައްވާ. އެހެންނަމަވެސް

ކޮންމެވެސް އަމަލެއް އޮންނަންވާނެ ކަމަށް ވިދާޅުވި. ދެން ވަޒީރު އާ ބައި ފާސްކުރު ގައި މި އޮންނަނީ އެހެން ފާސްކުރެ

ގެ ތަރުން އިސްތިސްނާ ވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ޖާގާ. އެހެންވީމާ ޤާނޫނުއަސާސީ ފާސްކުރުމުގެ ބަލަގައި ފާސްކުރެއްސަމުގެ

102 ވަނަ މާއްދާ މިގެ މަސްލަހަތު ހިފުން. އެއީ 102 ވަނަ މާއްދާގައި އެ ހުރި ބާރުތަކުން ކުރައްވާ އިސްލާހުތަކާ އެއްބަސް

ކަނޑައަޅާނީ. އެހެންވީމާ ވަޒީރު އާ ބައި ފާސްކުރު އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހިމެނޭ ނުވާ ދުވަހު އެޖެހުނީ ވާން ހުށަހެ.

ފާސްކުރެއްސަވި ގެ 102 ވަނަ މާއްދާ މިއަދު ފުރަ ސަރުކާރު ވާން ކަމަށް ޤާނޫނުގެ މި ބަޔާން. އެހެންވީމާ، ދެ

ހިސާބުގެ މި އުނިކަން. އެހެންވީމާ ޤާނޫނުގެ އެދުން މިކަން ބަލައިގެން ނިންމާލަ ދެއްވާފަ. އެއީ ރިޔާސަ ރަސްމީދު

ދެއްވާފަ ހަރަކާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކުގެ އަދި ތާއީދުވެ ނުކުތީ. ރަމަޟާން މަހުގެ އިސްލާމީގެ ބަލަގައި ވަކި އަދިދެ

ދިނުމަށް. ދެން މި ބާރުވެރި ފާސްކުރު މަޢުލޫމާތު ޤާނޫނުގެ ދެނެނީ. އުކަމަކު މިހާރަށް ދެވިފައި އޮތުމަކުން ދެކޮށް

ވެސް ނުޖެހޭ. އެހެންވީމާ ދެވިފައި އޮތުމަށް ސަމާލުކަން ކުރުވަނީ އަދި ވަޒީރުންގައި އޮތީ ފާސްކުރެއްސަވި ބަލަހައްޓާ

ކުރުވުން ފުރުން. އާދެ މަސްހުރު.

<u>ފާޅުއުމުރަކު ދެކުނު ފާހަގަގެ ގެންބަކު އަބްދުﷲ މަސީހު މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

އާދެ ޤާނޫނުގެ ދަންނަވާނީ މި 102 ވަނަ މާއްދާގައި ޖިނާ ވަރަށް ދިގު ލިސްޓެއް އެ އޮތީ ލިސްޓުކޮށްފައި.

އާގެ ތަރުކީގައި މިވި ބާރުވެރިކަން ވެސް މުސާރަ ވެސް އެ ބާރުވެރިކަން ތަފާތު ކޮށްފައި ވަނީ. އަދި އުލަވެރިސްތަކާ

އޮތްކަމަ ވެސް ތަފާތުކޮށް. އެ ފާސްކުރެއްސަމުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި ވަރަށް ސަފުހާ ބަލާފައި އޮންނަނީ

މުސާރަ. ދެން ބަލާފައި އޮންނަނީ އިސްލާމްދީން. މާލީ އިސްލާމްދީން ގެ ވާހަކަ އެއް ވިދާޅުވި ނުވޭ. އެހެންވީމާ، މުސާރަ

އާއި މާލީ އިސްލާމްދީން ޖިބުރާން ވެސް އެ އޮތްކަސްޓަމަރު އެ މިހާ އަދިއްޔަ ބަދަލުކޮށް ހުރިހާ އޮތްކަށިވެ. އެއީ އެ

ކަންކަމަކީ އާންމުގެ ރަސްމީ ބޭނުމަކު ހުންނަ އެއްޗެއް ނޫން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދައްކާ ވާހަކަ އަދި
އިންސާނިއްޔަތުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ނަގަނީ، ހަމަސާވާން ވަގުތު އިންސާނިއްޔަތުގެ ވާހަކަ މި ނަގަނީ އިންސާފު އަށް ކުރިއެރުން
އެބަ އޮންނާނީ އޭ. ފަހިސާގެ އެއްކަލަކު ވާނީ. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑުމެން އިންސާފު މިހާރުކަން އެބަދޭ ވާހަކަ ކިޔައި
ދޭ ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ޝުޢޫރުތަކާ ގޮތުގައި ހަރަކާތްތަކުގެ އޮފީހަށް ވެރިޔަކުންނަށް ހަރަކާތް ބޭނުން ތިކަން
އޮފީސް ކަމުގައި ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ޝުޢޫރުތަކާ ގޮތުގައި އެއީ އިންސާފެއް ކަމުގައި ނުބެލެވޭ. އެއީ އަޅުގަނޑު
ޝުޢޫރުތަކާ ގޮތް. އެހެންނަމަވެސް އެ ކާރު އެއީ އެ މީހެއްގެ އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ އެ
ހިސާބުން އެއީ އިންސާފެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނެ. އެއީ އަޅުގަނޑު ޝުޢޫރު ކުރާ ގޮތެވެ. އެހެންވީމާ އެ ކަންތައްތައް
އަޅުގަނޑުމެން ފަހައިގަންނަން އޮޅޭ އިރު މިކަންތައް ކުރިއަށް ފެނިގެން އާންމުކޮށްގެންނެވެ. އެހެންވީމާ ކާރުއް ސަރުކާރުން
މި ދައުލަތު 102 ވަނަ މާއްދާ ގައި ނިޔަމުން ބޭނުކުރަން ދައުލަތުގެ ނުދެއްވުން އެއީ ސަރުކާރު ގެ އަމިއްލަގައި އޮތް
ކަމެއް. އެ ކަމަކާ އަޅުގަނޑުމެން ނުބެހެވޭނެ. އެކަމަކު 102 ވަނަ މާއްދާގައި އޮތް އެއްކަލެއްގެ އިންސާފުގެ މާނަ
މިހާރު މިކަންތައް އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ހުރިހާ ސިފަތައްތަކެއް ކުރާ ކަމަށް ވަންޏާ އެ ހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން
އެބަޖެހޭ އެކަން ސާފު ފެނިގެން ބައްވަން. އެއީ އިންސާފެއް ކުރާ ދޭ ކަމަށް ވަންޏާ ހަމަހަރު ދައްކަ ފަސް ދައްކަ ނޫނީ
ކަންތައް ދު ހުރިހާ އަކަން ވެސް ކުރާ◌ް އެބަ ގަންނަންޖެހޭ ދައުލަތް ގެ މާލިއްޔާ އިން އެބަ ހޯދަވޭ. އެހެން
ކަމަކަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން އެ އެއް ސަމާލުކަން އެބަ ޖެހޭ. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވަނީ ރައީސުން މަސް ޖެހުމަ
1 ގައި ފެށި ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އަވަހަށް ނިންމަންވީމާ ކަންތައްތަކެއް މިހާރުން ކުރަން. މިއަދުން
މިއަދުން ވެސް. އެކަމަކު ރައީސުންގެ މަސް ފެށިގެން ކޮން ދުވަހުއްކަން ބޭނުފަހި އަދި ޖެހުމަ 1 ގައި ނިންމާ ކަމަށް
ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން މިކަން ނިންމަން ވާނީ އިންތިޚާބު ކުރޭ. 7 އޮގަސްޓު 2008 ގެ ފަހުން އެބަ އޮތޯ އޭ
އެއްވެސް މިހާރަކު ދުވަހި. އަޅުގަނޑުމެން ގެ ވެސް މަސްއޫލިއްޔަތެއް ދައުލަތު ދުވަހި އޮތީއޭ ކިޔައިފޮތް ދުވަހި އޮތީ
ބަލަން. 7 އޮގަސްޓު 2008 ގެ ފަހުން ރައްޔިތުން ގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް އެބަ އޮތޯ ދައްކާފައި.
ވަޒީރުންނަށް އެބައޮތޯ ދައްކާފައި. ފަނޑިޔާރުންނަށް އެބައޮތޯ ދައްކާފައި. އެހެން މުސްތަޤިއްލު ކޮމިޝަނުގެ
މެންބަރުންނަށް އެބަ އޮތޯ ދައްކާފައި. 2009 ވަނަ އަހަރުގައިވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށް ރައީސުން
މަސްގެ އިނާޔަތް ނުދެއްވާނެ. އެހެންވީމާ މި ކަންތައް ތަކާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގެންޖެހޭ ކަންތައްތައް.
އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ވެސް ތާއީދުކުރަން ޖެހުމަ 1 ގެ ތެރޭގައި ރައީސުން މަސް ފެށި ކަމަށް ވަންޏާ އަވަހަށް
މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންތައްތައް ނިންމުމާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހެނިހެން ވާނީ. ދެންވާ ނުދެއްވާ. އެކަމަކު
އާދޭ ފަހަރު އޮގަސްޓު ނޫނީ ސެޕްޓެމްބަރު ހިސާބުގައި ރައީސުން މަސް އަންނަ ކަމަށް ވަންޏާ 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ސުންގަޑި އެއް ކަނޑައަޅާފައި އަޅުގަނޑު މިދުވަސްވީ މަޖުލީހުގެ ހުށަހަޅާފައި އެ ކަންތައްތައް ކުރައްވަން. ދެން
އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން ރައީސް ރިޔާސަތު ހުރަހެއްގެ ވާހަކަ އަށް. އިންސާފެއް ދެއްވުން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން

އިސްތިޢުފާއު ނުދެއްވާ ކަމަށް ވަންޏާ ވެސް ބޮޑުތަކެއްގެ މިސާލަކަށް އަދުލުއިންސާފާ އެއްވަރު ގެ މުސާރަ އެއް ނޫން ފުރަތަމަވަރަކަ ގައި ހުންނަ ފަސޭހަތަކަށް ލިބޭނީ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ އަދުލުއިންސާފު މިހާރު ނޫނިއްޔާ ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާ އަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ މުސާރަ އެއް ވެސް ނޫން އިސްތިޢުފާދެއްވާ ވެސް ނޫން އެހެން އަޅުގަނޑުގައި ހުންނަ ފަސޭހަތަކަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ. އެއްވަރަށް ފަސޭހަތަކަށް ވެސް ލިބޭ މުސާރަ އެއް ނޫން އާދައިގެ ފަސޭހަތަކެއް ލިބިވަޑައިގަންނަވަނީ. އެހެންވީމާ އަދުލުއިންސާފުން ދަޢުވާ ވާހަކަ އަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ބަލައިގަންނަން އެ ކަންތައްތައް ކުރައްވަނީ. މިހާރު ފަސޭހަތަކުން އެބަ ވިދާޅުވާ ތިމަންނަމެންގެ މުސާރަ ކުޑަ އޭ. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ގެ މުސާރަ މާ ބޮޑޭ. ދެން ތިބި ދަށު ކޯޓު ތަކުގައި ތިބި ފަނޑިޔާރުންގެ މުސާރަ ކުޑައޭ. އެހެންވީމާ އެ ހުރިހާ އެއްޗަކަށް ބަލާފައި ދެން މި ދެނެލި މި ދެންނެވި އަސްލުހުން ރަޖިސްޓަރ ދެއްވާ އެއްޗެއްގެ ގޮތުގައި މިގެ ކުރިން ދެކުން އަހަރެމެން ނުދޭ. މިދަންނަވާ އެއީ ދެން ކޯޓުތަކުން ދެން އަދުލުއިންސާފުގެ ވެސް ދިނީ އިދާރީ ފަރާތްތަކަށް ވާލިވެ ދިނީ ކަންތައްތަކުގައި ވެސް އަދުލުއިންސާފުން އަދާލުވަދާއި އެއްކުރިތަކު މިދަންނަވާ ދެން. އަދުލުއިންސާފުން މިދަންނަވާ އާދައިގައި އަދުލުއިންސާފުން ކޮންމެ ގޮތަކުން ނިސްބަތުން އެ ގޮތުގައި އަދުލުއިންސާފުން ދުވަހަކު ދުސްތޫރަށް. އެހެންނަމަވެސް ބަޖެޓުކުރުން 102 ވަނަ މާއްދާ ގައި ހަމަހަމަ އެންމެހާ މި ނުފޫޒަށް. އެއީ އަދުލުއިންސާފު އަދި ވިސްނާލަންޖެހޭ ކަމެއް. ނުދިނުމުން ހަމަޖެހޭނެ ދުސްތޫރުގެ ހިފެހެއްޓޭނެ ނުދޭ. ވަކިވުމުގެ ނުދޭ. އެހެންވީމާ އަދުލުއިންސާފު ބޭނުން އެދޭނީ އަދުލުއިންސާފު މި ހުރިހާ މަސްއޫލިއްޔަތު ސަރުކާރުގެ އަދުލުއިންސާފު މި 14 ދުވަހުގެ ސުންގަޑި އެއް ކަނޑައަޅާފައި 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިދަންނަވާ މި ނިމެންޖެހޭނެ 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި. މިއަދުން ފެށިގެން 14 ދުވަސް ގެ ތެރޭގައި މި މައްސަލަ ކަންތައްވެސް އެއްކޮށްކަން ނިމެންޖެހޭނެ. 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަދުލުއިންސާފުން މިދަންނަވާ މަސްއޫލިއްޔަތު. އެބުން މިހެން ސަރުކާރު ހުރިމާ އަދުލުއިންސާފުންނަށް އެއަށް ޖަވާބު ދެވޭނީ. އެހެންނޫން ނަމަ ހަމަ ތެރެއިން ފައިދާ ބަލައިގެ ހުރިމަށް ކަމަށް ނުވާނެ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ އެހެންވީމާ ދެ ހުށަހެޅުމަށް ވެސް ތާއީދު ލިބިފައި މިހާރު މި އޮތީ. އެހެންވީމާ އަދުލުއިންސާފު މަސައްކަތް ވިދާޅުވި މައްސަލައިގައި އަދުލުއިންސާފުން ސަރުކާރުގައި ދެން މި އިނޭ ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތަށް އަދުލުއިންސާފު ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް މި އިނޭ އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ މިހާ ހިސާބުން ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް ހުށަހެޅި ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތަށް މި އިނޭ ޖުޑީޝަލް ކުރިއަށް ދަނީ. މިހާރު އެޖެންޑާ އައިޓަމް 2 އިނގޭތޯ މިހާރު. ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ގަވާއިދު 2005 ގެ 23 ވަނަ މާއްދާ ގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ދެއްވާ ފައިސާ މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީން މިހާރު އަމަލުކުރަމުން ގެންދަމުން ހަމަޖެއްސޭފައިވާ ގޮތް ސިޔާސަތުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަރީހުގެ ކުރިން އެ ޕާޓީތަކަށް ފައިސާ ދޫކުރާ ކަމުގެ ޕްރޮސީޖަރ އިދާރާތަކުން ކުރިއަށް ނަގަމުގެ މައްސަލަ.

އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ސިޓީ ނަންބަރު 2010. އެހެންވީމާ މިއީ އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަންގެ ސިޓީ މި އޮތީ އެ ބޫތުގެން ވިދާޅު މި ވަނީ އެ ބޫތުގެން މި ގަވާއިދުގައި މި އޮންނަނީ ވަކި ތާރީޚެއްގެ ކުރިން 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ދޭ ގޮތަށް. އެހެންނަމަވެސް ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން މިހާރު ޢަމަލުކުރައްވަމުން ދާ ގޮތުން އެހެން ނުވެސް އެކަށީގެންވޭ. ދެން އަޅުގަނޑު މި އިޝޫ ދިރާސާ ކުރި އިރުގައި އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވުނު މިހާރު ސިޔާސީ ޕާޓީ އާ ބެހޭ ބިލެއް މިހާރު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިފައި އޮތް ކަން. ދެން އެ◌ެ ބިލުގައި އެކަންކަން ނިންމުމާ ބެހޭ ގޮތުން ނިމޭ ގޮތަކުން މި އިޝޫ އަދި ހައްލުވެގެން ހިގައިދާން އިޝޫ އެއް ކަމަ◌ށް އަޅުގަނޑަށް ބެލޭ. ދެން އެހެންނަމަވެސް މި އިޝޫ އާ ދޭތެރޭ އަޅުގަނޑުމެން ޖަވާބު ދެންނެވުމަކީ ކޮންމެހެން މި ގެނައީ. އެހެންވީމާ ހުރިހާ ޚަރަދެއް ވެސް މި ކުރެވޭ ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީގައި ހިފެހެއްޓޭ ކަމަށް މި ސަރުކާރުން އިން އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން އަންގަވާފައި އެބަ އޮތް. އެހެންވީމާ މި އުޝޫ އަދި. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖަވާބު ވެސް ދިވިދާން. އެހެންނަމަވެސް ކޮމިޝަން ގެ މައުލޫމާތު ކޮމިޓީ ގެ މުޤައްރިރާ އެ ދާ އެއްގޮތަށް އަދަދު ޖަވާބު ދެން ވެސް ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ބިލު މިހާރު މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅައިފައި އޮތީ މިއަދަދުގެ ތެރޭގައި އެ ނިސްބަތުން އޭގައި ތަފާތު ގޮތެއްގެ އެއްބަސްވުމަށް މީބ އަދަދަކީ ހުށަހެޅުން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ވީ މި ހުށަހަޅަން ކޮމިޓީއަށް މި މަސްއަލަ އެ ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމާފަ ދެއްވުމަން.

<u>ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަހުމަދު ހަމްޒާ ވާހަކަދެއްކެވުން:</u>

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. އާދެ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ފައިސާ ދިނުމަށް ބަޖެޓު ކަނޑައަޅާފައި އެބަ އޮތް. ދެން ކަނޑައެޅިފައި އޮންނަ އިތުރުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ގަވާއިދުގައި ބުނާ ގޮތުން ޕާޓީތަކުގައި ރަޖިސްޓަރީ ވުމަށްފަހުގައި 3000 މެންބަރުންނަށް ވުރެ އަދަދު މަދު ކަމަށް ބެލެވޭ ޕާޓީތައް ވެސް އެބަ ހުރި. އަދި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުގެ ދަފުތަރުން ވެސް ދައްކާ ގޮތުން 3000 އަށް ވުރެ މަދު މެންބަރުން ތިއްބެވި ޕާޓީތައް ވެސް އެބަ ހުރި. އެހެންވީމާ އުސޫލެއްގެ ގޮތުން 3000 ކަނޑައަޅާފައި އެ އޮންނަނީ ސަބަބަކަށްޓަކައި ކަމަށް އަޅުގަނޑު އަދަދެއް ކަނޑައަޅުއްވާފައި އެ އޮތީ ސަބަބަކަށްޓަކައި ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. އެހެންނަމަވެސް މި ދެންނެވި ގަވާއިދުގައި ހުރި އުނި ކަމެއްގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ގަވާއިދު އިލެކްޝަން ކޮމިޝަން ޢަމަލު ކުރައްވާ ގޮތެއްގެ ސަބަބުން މި ދެންނެވި ޕާޓީތައް ވެސް ވުޖޫދުގައި އެބަ ހުރި. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ މި ގަވާއިދުގައި ވަރަށް ބޮޑެތި އިސްލާޙުތައް ގެންނަންޖެހިފައި ވަނީ. ދެން އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން ވަނީ އުސޫލެއްގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ގޮތުގައި 3000 މެންބަރުންނަށް މަދު ކަމަށް ބެލެވޭ ގުޅިފައިވާ ޕާޓީތަކާ ނޫން. އެއީ އޮބްޖެކްޓިވް އެއީ ގުރޫޕުތަކަން ބަދަލުވި 3000 އަށް ވުރެ 2999 އަށް ބަދަލުވި ބަޔަކު ޕާޓީ ގެ ނަމުން ކަޑެ ގުރޫޕުތަކަން ބަދަލުވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންވީމާ މި ދެންނެވި ގަވާއިދުގައި ހުރި އުނި ކަންތައްތައް މިހެން

ހުރުމާ އެކު އެހެންނަމަވެސް އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން މިހާރު ވެސް ފައިސާތަކެއް ވަނީ ދޫކޮށްފައި. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިކަން އެބަޖެހޭ އުސޫލުތަކެއްގެ މަތިން ހަމަޖެހިގެން ދާން. އެހެންކަމުން މިހާރު ޤާނޫނު ހުށަހެޅިފައި މި ބިލެއް ހުށަހެޅިފައި އޮތީމާ އެކު އެ ބިލު ނިމުމުން މިކަން އެއީ އެއް ގޮތް. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީމާ އަޅުގަނޑުމެން ޒިންމާދާރު ކަމާއެކު މިކަން ކުރުމަށް ވަކި ދުވަހެއް ކަނޑައަޅުވަން ބިލު މަޖިލީހަށް ވަކި ދުވަހެއްގެ ކުރިން ނުނިމިއްޖެ ނަމަ އަޅުގަނޑުމެން ގެ ކޮމިޓީން މި ކަމަށް ގޮތެއް ނިންމުމަކީ މުހިއްމު ކަމެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންވީމު އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިހާރު އަހަރު ދެބައި މިވީ. މިއީ 6 ވަނަ މަސް ހިނގަމުން ކުރިއަށް މި ދަނީ. އެހެންވީމާ 8 ވަނަ މަސް ނިމުމުގެ ކުރިން މިދެންނެވި ބިލު ނުނިމިއްޖެ ނަމަ އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭނެ ކަމަށް ފެންނާތީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން މިއާމެދަށް މި ކަންތައް އިރަށް މަޑުޖެއްސާފައި ބޭއްވުމަށް. އިލެކްޝަން ކޮމިޝަން ލާޒިމުކުރުމަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ހުޅުމީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އޮތީ 21 ޖަނަވަރީ 2010 ގައި ލިބިފައި އޮތް ސިޓީއެއް. ދެން މީގައި ނިންމަވުން އެބަ އޮތް އެ ފާހަގަކޮށް އެދިފައި. ވީމާ، މި ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނީ ބިންގާ އަދި ކުރުމަށްޓަކައި އިސްވެ ދެންނެވުން ފައިސާގެ މުއާމަލާތްތަކާއި ހުރުމުގައި މިހާރު ކުރެވޭ ގޮތުގައި އެ މުއާމަލާތްތަކާއި ހިނގާނެ ގޮތް ތަނަވަސްކޮށްދެއްވައި މި ދު މުއާމަލާތްތަކުގެ ގޮތުން އިޖުރާއަތު ބަލަހައްޓާނެ ނިޒާމެއް ބޭނުންވެފައި މިހިރީ ކަންކަން މި ގޮތުން ހިނގާނެ ގޮތެއް ވަކިން އަވަހަށް ހަމަޖެއްސުމަށް އެދިލީ. ދެން އޭގެ ފަހުން 2 ފެބްރުއަރީގައި ފޮނުވާފައި އޮތް ސިޓީއެއްގައި އެބަ އޮތް އެ ބިލުގެ ވިދާޅުވެފައި ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނީ ބިންގާ އެދިކުރަމުން ދެއްވައި ބަޔާނުގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްދެއްވާފައި ނެ މި ކޮމިޝަނުގެ 2010 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓު ކުރުމުގައި ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކަށް އަމާޒުކޮށް މި ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީ އިން ފޮނުވާފައިވާ ސަރކިއުލަރތަކަށް އެ ކޮމިޝަނުން އަމަލުކުރަން ނިންމާފައި ނުވާތީ އެކަން އެ ވާހަކަ ވެސް ފާހަގަކޮށްފައި. އެއީ ވަކި އިސްތިސްނާއެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ދެންމެ މުޒާހަރު ވެސް ފިޔަވަޅުއެޅުން އެ ބިލު ސިޔާސީ ޖެހިފަށާ ބާ ބިލު މިކަން އަދިއްސަ އޮތުމަ ލާއި ލިބޭ ނިމުނު ކަމަކު ފެންނާތީ ދެން މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ސަބްކޮމިޓީން ތަނަވަސް ކަންތައްތަކެއް އިލެކްޝަން ކޮމިޝަން މިހާރު ފިނޭންސް އާ އެ ގުޅުން އޮތްގޮތް ތަނަވަސްކުރުމަށް. މިހާރު ފިނޭންސް ކޮމިޝަން ނުވަތަ ފުރަތަމަ ފޮނުވި އާސަންދަވީ. ދެން ވަކި މުއާމަލާތްތަކުގެ ތަފާސީލު ބަޔާން އެ ފިނޭންސް ކޮމިޝަން މުއާމަލާތުގެ ތަފާސީލު ނުނިމިއްޖެއްޔާ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން މިއަށް ގޮތެއް ނިންމަވާލަ ދެއްވަން. އެހެންވީމާ، އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ މަސީހު މުޙައްމަދު ވާހަކަދައްކަވަނީ:

އާދެ، ވަރަށް ބޭނުން ޝުކުރިއްޔާ. މީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި އެޖެންޑާ އައިޓަމު 2 ގައި މި ހަވާލާ ދެއްވާފައިވާ މައްސަލަ އަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ އަށް ކޮމިޓީން މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އަށް ފޮނުއްވާފައި އޮތް ސިޓީ އެއް. ދެން އެޖެންޑާ ކުރައްވާފައި މި އޮތީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނުގެ ނުދޫކުރުން އެ މައްސަލަ. ދެން މި އޮންނަނީ ބަޖެޓު ދޫކުރެއްވުމާ ސަރުކާރު ބަންދު ނޫން ފުރަތަމަ ދިޔަ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ކޮމިޝަނުން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ދޫކުރޭ އެވެ. އަޅުގަނޑުވާ، އެ ދަތިތަކާއި ހުންނަ ކަމަކީ ވަކިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު ފެނިފައި އަށް ދަންނަވާލައިގެން އެއީ ޔަގީންކޮށް މި ވަނީ ބަޖެޓް. މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފާސްކޮށްފައި. އޭގެ މާނައަކީ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްގެން އޭގެ މާނައަކީ ވާނީ 1 ޖެނުއަރީ އިން ފެށިގެން 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް އުސޫލެއްގެ ގޮތުން ވާނީ. އެހެންވީމާ، އެ ކޮންކަހަލަ ދަތިތަކެއްތޯ މި އުޅެނީ. ފިނޭންސް އަށް ފައިސާ ދޫކުރުމުގައި ދެން މީގައި މި ބަޖެޓާއިދު ސިޔާސީ ޕާޓީގެ މިހާރު ގަވާއިދު ދެވިގެން އުޅޭ މައްސަލަ ނޫން ކަމަށް އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ. އެއީ ސިޔާސީގައި ދެން އޮތީ ބަޖެޓް [illegible] އެހެން ބައެއް ވާހަކަތަކެއް އެބަ ހުރި. އަޅުގަނޑުވާ، ފައިސާ ދިނުމުގައި ދިމާވާ އެއްޗެއް ދެން މީގައި މި ވިދާޅުވި ފައިސާ ދިނުމަށްޓަކައި އިސްވެރިންނަށް ގޮތަށް ޤާނޫނު ތަޖުރިބާކުރި ނަހަމަވެސް މަސައްކަތްކުރުން މިހާރު އަމަލުކުރަން ހަމަޖެއްސަވާފައިވާ މާލީ ސިޔާސަތުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގަވާއިދުގެ ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ފައިސާ ދިނުމަށްޓަކައި ފައިސާގެ މިންވަރު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަރިސްކުރުމަށްވުރެ މި ކޮމިޝަނުން އިޖުރާއަތް ކުރާނެ އެއްވެސް ކަމެއް ނެތް. އަޅުގަނޑުވާ، ވަރަށް އެ ބަޖެޓުން އެ ގަވާއިދުގައި ވިދާޅުވާ ގޮތަށް ދިނުމަށް އެ ވިދާޅުވި ޕީމަންޓް ކުރާނެ ކަމެއް ނެތް. ދެން މީގައި އެބަ ވިދާޅުވޭ ފޮނުއްވާފައި ވާހަކަ އާއި ވަރަށް ބައިވަރު ވާހަކަދައްކަވައި. އަޅުގަނޑުމެން، މި އުޅޭ ރިޕޯޓުތަކެއް ނޫނިއްޔާ ކޮންމެވެސް ކަހަލަ ކަންތައްތަކެއް. ފިނޭންސްގައި ފަހަރެއްގައި ފައިސާ... ހުރިހާ ކަމެއް ނުނިމޭ. އަޅުގަނޑުވާ، އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުން ޖެހޭނީ ކޮބައިތޯ އެ ކަމަކީ. އެއީ ސިޔާސީ ޕާޓީގެ ގަވާއިދުގައި މައްސަލަ އެއް އުޅެނީ ހައްލުކުރަންވީ. އެއީ އެކަން ކަމެއް ވަރަށް އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަންތަކުގައި ދަންނަވާލީ ފިނޭންސް އަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަނީ:

ޝުކުރިއްޔާ، މި ބަޖެޓުން މި ވިދާޅުވި ގޮތަށް. އަޅުގަނޑު މި ކޮމިޓީން ލިޔުމެއް ފޮނުވާލާނަން. ދެން ޖަވާބު އައިސްގެން ދަންނަވާ ވަގުތު ނޫން. އަޅުގަނޑަށް، އެހެން ދެކެން އަޅުގަނޑުމެން ހިފޭ އިތުރަށް އެ މައްސަލަ ބަލާލާނަން. ފިނޭންސް އާއި މުއައްސަސާތަކާ މި އެއް މައްސަލަ. މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވަން ބޭނުން މިހާރު މި ވަޑައިގެން މި އުޅުއްވާ ސިޔާސީ ސިޔާސަތު ފިނޭންސްގައި ކޮމިޓީގައި ސަރުކާރުގެ ތެރެއިން އިން އެކަން ވާނު

ގޮތެއް ނެތި. އެހެންވީމާ، މީގެ ކުރިން ވަޑައިގެންނެވި ބޫދުޖެއްގެ ބިރު ނުދައްކާ އޮތީ އިނގޭތޯ. ޖިނޫނުސް އިން މިތަނުން ވައްކަޑަރު ފާނުވިޔާ ދެ މަސް ވެއްޖެ. ނުދައްކާ އޮތީ. އެހެންވީމާ، ހޮދިޔޫ އައިޔަސްދު ހޮޖަރުކަން އެކަން ހަމަ އެއް ނުޖެހުނު. އެކަހަލަ ގޮތަކަށް ކަނބަލް މި ހުންނަނީ. ދުން އަޅުގަނޑު ޖަލްސާ ނިސްބަތުން ކުރިން މި ބޫދުނަނަން ހަނދުމަފުޅުކޮށް އަދުވަން މި ކޮމިޓީގެ ގަވާއިދަށް އެއްވެސް އިސްލާހެއް ހުށަހަޅާ ކަމަށް ވަންޏާ މަދަމާގެ ނިޔަލަށް މާދަމާގެ ކޮމިޓީގެ ޖަލްސާ އަށް ގެންގޮސްދެއްވާށެ. އާދެ ދެން އަންނަ ހަފްތާއެއްގައި އޮތީ ފައިނަލް ކޮށްލަން އެބަޖެހޭ. މިހާރު ވެސް ބައެއް ކޮމިޓީތަކުން ނިންމާ ކަންތައްތަކުގައި ވެސް ބަޔާންކުރާ ދޮޅު ސުވާލު އުފައްދާ އެއީ ކޮމިޓީގެ ގަވާއިދު ވަކި ގޮތަކަށް ނިމިފައި ނެތީމަ. ދުން އެކަން ހަނދުމަފުޅުކޮށް އަދުވަމުން އަޅުގަނޑު މި ޖަލްސާ ނިންމާލާނަން. ދުން ފިންލަނަ އައިބަމުގެ އަޅުގަނޑު ހުސްވަކަން މިއަދު އެކަށް. ދުން މަސައްކަތް އިސްތިޢުފާ ބޭނުންވާ ބައެއް އިރުޝާދު ދެއްވުމުގެ ހަމަ ޖަމާ އޮންނަން. ދުވަސްވީ ހަމަ ފަހުން އަހަރެން މި އަދި ހުރި ސުވާލަކަށް ޖަވާބު ދޭށެވެ. ތިޔައީ ދިވެހިބަހުގެ ކޮމިޓީ ޖަލްސާ އަހަރެން އެކަށް. އެހެންވީމާ، އެ އެއްޗެހިތައް ވެސް އަހަރެން އެކަށް. ދެން މިއަދުގެ ޖަލްސާ އެއީ ކޮމިޓީގެ އަނެއްކާ ވެސް ނިންމަވާ. ގެނައީ ކުރިން ވެސް އެބަ އޮތް. ހަމަ އެކިއެކި ދަތިތަކެއް ހުންނާނެ އަހަރެން. އެހެންވީމާ، އެ ހުރިހާ އެއްޗެއްސަކާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑު އެ އަރިހުގަ ބޭނުނީ ކުރިއަށްދާނަން.
އެހެންވީމާ، ބަސްމަގު ނިމުނު އަދި އެއް ނިމުނު އެއް. އެހެންވީމާ، މިއާ ހިސާބުން މިއަދުގެ ޖަލްސާ ނިމުނީ.